

Formelsamling vid tentamen i fasta tillståndets fysik, F3-2003

1. Struktur och diffraction

Gitter $\mathbf{R} = m\mathbf{a} + n\mathbf{b} + p\mathbf{c}$

Bas $\mathbf{r}_j = x_j\mathbf{a} + y_j\mathbf{b} + z_j\mathbf{c}$

Cellvolym $|\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \times \mathbf{c}|$

Rec.gittret $\mathbf{G}_{hkl} = h\mathbf{A} + k\mathbf{B} + l\mathbf{C}$

$$\mathbf{A} = 2\pi \frac{\mathbf{b} \times \mathbf{c}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \times \mathbf{c}}; \mathbf{B} = 2\pi \frac{\mathbf{c} \times \mathbf{a}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \times \mathbf{c}}; \mathbf{C} = 2\pi \frac{\mathbf{a} \times \mathbf{b}}{\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} \times \mathbf{c}}$$

$$\mathbf{G}_{hkl} \quad (hkl); \quad d_{hkl} = \frac{2\pi}{G_{hkl}}$$

$$\text{Diff. villkor: } \mathbf{k} = \mathbf{G}_{hkl} \quad ; \quad \mathbf{k} \cdot \mathbf{G}_{hkl} = \frac{1}{2} G_{hkl}^2 \quad ; \quad 2d_{hkl} \sin \theta_{hkl} = \lambda$$

Basens strukturfaktor : $S = \sum_j f_j \exp(-i \mathbf{k} \cdot \mathbf{r}_j)$

2. Vibrationer, termiska egenskaper

$$\bar{n} = 1/(e^{\hbar\omega/kT} - 1)$$

$$N_k = V/8\pi^3 \text{ för 3D}$$

$$\text{Debye (3D): } C_{V,\text{fonon}} = 234Nk(T/\lambda)^3 \text{ för } T \ll \lambda; \quad \lambda_{\max} = \frac{6\pi^2}{V} v_g^3$$

$$\text{Termisk ledningsförmåga } K = \frac{1}{3} C_{Vl}$$

3. Elektronstruktur, elektriska och optiska egenskaper

$$\text{Elektrongasen (3D): } D(E) = \frac{V}{2\pi^2} \frac{2m}{\hbar^2} E^{3/2} \sqrt{E}$$

$$D(E_F) = 3 N_F / 2$$

$$k_F = (3\pi^2 \frac{N}{V})^{1/3}$$

$$f(E, T) = 1 / (e^{(E-E_F)/kT} + 1)$$

$$E(\text{eV}) = 3.81 \text{ eV} \text{ om } k \text{ i } \text{Å}^{-1}$$

$$\sigma = \frac{ne^2\tau}{m}$$

$$C_{V,el} = \frac{\pi^2}{3} D(E_F) k^2 T$$

Rörelse i fält:

$$\mathbf{F} = \hbar \frac{d\mathbf{k}}{dt} = q\mathbf{E} + q\mathbf{v} \times \mathbf{B}; \quad \mathbf{v} = \frac{1}{\hbar} \mathbf{k} \times \mathbf{E}(\mathbf{k})$$

$$\mathbf{m}_{\text{eff}} = \hbar^2 / \frac{d^2 \mathbf{E}}{d\mathbf{k}^2}$$

Optiska frekvenser:

$$\begin{aligned} \omega &= \frac{\sigma E}{\epsilon} \\ \chi H &= J = \epsilon \frac{\partial E}{\partial t} \\ &= -i \quad \text{där} \quad = \frac{1}{r} \omega = (1+i) \frac{1}{r} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{och} \quad &= \frac{1}{r} + i \frac{1}{r} \\ r = N &= (n+ik)^2 \end{aligned}$$

$$R = [(n-1)^2 + k^2] / [(n+1)^2 + k^2]$$

$$p^2 = n e^2 / m_0$$

Halvledare:

$$\mu = |v| / E = e / m$$

$$\mathbf{k}_h = -\mathbf{k}_e; \quad q_h = |e|; \quad \mathbf{v}_h = \mathbf{v}_e; \quad m_h = -m_e$$

$$E_G = 2U_G = 2S^*V_G$$

$$E_d = e^4 m_e / 2(4 \pi r_0 \hbar)^2; \quad a_d = 4 \pi r_0 \hbar^2 / m_e e^2$$

$$n = 2 \frac{m_e k T}{2 \pi \hbar^2}^{3/2} \exp[(\mu - E_c)/kT] = n_0 \exp[(\mu - E_c)/kT]$$

$$\begin{aligned} p &= 2 \frac{m_h k T}{2 \pi \hbar^2}^{3/2} \exp[-\mu/kT] = p_0 \exp[-\mu/kT] \\ &= n e \mu_e + p e \mu_h \end{aligned}$$

$$R_H = \frac{1}{e} \frac{p \mu_h^2 - n \mu_e^2}{(p \mu_h + n \mu_e)^2}$$

Vid rumstemperatur och med $m_e = m_h = m$ är $n_0 = p_0 = 2.5 \cdot 10^{25} \text{ m}^{-3}$

Vid rumstemperatur $np = 2.1 \cdot 10^{31} \text{ m}^{-6}$ för Si
 $np = 2.9 \cdot 10^{38} \text{ m}^{-6}$ för Ge
 $np = 6.6 \cdot 10^{24} \text{ m}^{-6}$ för GaAs

Endast donatorer: $n = N_d^+ + p$

Donatorer och lågt T ($kT < E_d$): $n = (n_0 N_d)^{1/2} \exp(-E_d/2kT)$

Dielektrika: $E_{\text{lok}} = E + P/3\epsilon_0$

$$P = Np ; p = E_{\text{lok}}$$

4. Magnetism

$$\mathbf{B} = \mu_r \mu_0 \mathbf{H} = \mu_0 (1 + \chi) \mathbf{H} = \mu_0 (\mathbf{H} + \mathbf{M})$$

$$\mu_B = e \hbar / 2m = 0.927 \cdot 10^{-23} \text{ Am}^2$$

$$\text{El. gasen para} = \mu_B^2 \mu_0 N(E_F)/V$$

param. salt:

$$\chi = \frac{N}{V} \frac{(p \mu_B)^2 \mu_0}{3kT} \text{ där } p = g \sqrt{J(J+1)}$$

$$\text{och } g = 1 + \frac{J(J+1) + S(S+1)L(L+1)}{2J(J+1)}$$

$$3d\text{-seriens joner: } p = 2\sqrt{S(S+1)}$$